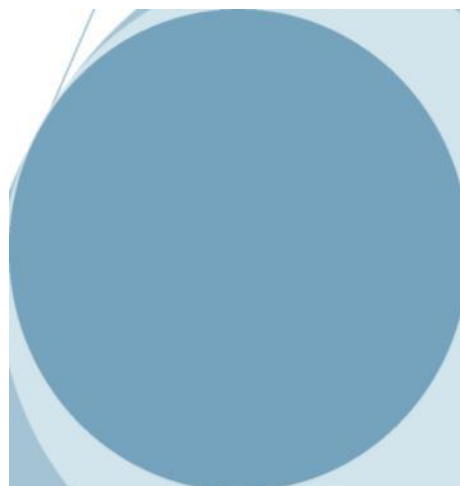

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025-2026

Περιεχόμενα

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	3
1η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ	3
Χειμερινό εξάμηνο	4
Λ 011: Σύγχρονες Τάσεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας	4
Λ 012: Προβλήματα Ιστοριογράφησης της Λογοτεχνίας	4
Λ 013: Ανάλυση Κειμένων (Ιστορικές Εποχές)	5
Εαρινό εξάμηνο	5
Λ 014: Επιλεγμένα Θέματα Συγκριτολογίας	5
Λ 015: Ζητήματα Αισθητικής και Ιστορίας της Τέχνης: Η Αισθητική της Αβανγκάρντ	6
Λ 016: Ανάλυση κειμένων (Λογοτεχνικά Είδη)	6
Λ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών	6
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	8
2η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΕΠΑΦΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ	8
Χειμερινό εξάμηνο	9
Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας	9
Γ 014: Ειδικά Ζητήματα Γλωσσολογικής Ανάλυσης: Θεωρία-Εφαρμογές	9
Γ 021: Υπολογιστική Γλωσσολογία: Δίγλωσσες και Πολύγλωσσες Εφαρμογές	10
Εαρινό εξάμηνο	11
Γ 012: Θεωρίες Γραμματικής και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας	11
Γ 016: Κατάκτηση Ξένης Γλώσσας	12
Γ 017: Θεωρητική Γλωσσολογία	12
Γ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών	13

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

1η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ

Λ 011: Σύγχρονες Τάσεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τις νεότερες τάσεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας και η εμβάθυνση σε καίρια θεωρητικά ζητήματα. Σε αυτό το πλαίσιο αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσουν οι δύο όροι-πόλοι, Μίμηση και Ποίηση, ανάμεσα στους οποίους κινείται η συζήτηση για την τέχνη στον δυτικό κόσμο από τον Πλάτωνα και εντεύθεν. Ενώ η μίμηση προϋποθέτει απομίμηση, αναπαράσταση, ομοιότητα, η ποίηση δηλώνει την θεϊκή προέλευση του κόσμου και την δημιουργικότητα του καλλιτέχνη. Από αυτή την αντίθεση προκύπτουν όχι μόνο διαφορετικές αισθητικές θεωρήσεις, αλλά και διαφορετικές ποιητικές. Στο σεμινάριο θα συζητηθεί αυτή η αντινομική αντιμετώπιση της τέχνης γενικά, και της λογοτεχνίας σε μια ιστορική προοπτική.

Μαθησιακοί στόχοι: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες

- θα είναι εξοικειωμένοι με βασικές λογοτεχνικές θεωρίες ενώ θα είναι επίσης σε θέση να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν ιδιαιτερότητες του λογοτεχνικού φαινομένου,
- θα προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο λογοτεχνικά κείμενα, αναγνωρίζοντας τις θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες τους, καθώς και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά τους συμφραζόμενα,
- θα εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- θα επεξεργάζονται κριτικά τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος αξιολόγησης: α) προφορικές παρουσιάσεις (30%) και γραπτή εργασία (70%)

Λ 012: Προβλήματα Ιστοριογράφησης της Λογοτεχνίας

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Πώς δημιουργείται ο λογοτεχνικός κανόνας; Πώς οριοθετούνται οι εποχές στην ιστορία της λογοτεχνίας; Βάσει ποιων κριτηρίων συμπεριλαμβάνονται κείμενα στον λογοτεχνικό κανόνα ενώ άλλα παραμερίζονται; Το μάθημα εστιάζει στην ιστορική και συστηματική παρουσίαση επιλεγμένων περιόδων της γερμανικής λογοτεχνίας καθώς και σε κείμενα ή συγγραφείς που δεν εντάσσονται σαφώς σε εποχές/ρεύματα ή αποκλίνουν από τον κανόνα. Θα μας απασχολήσουν ερωτήματα όπως: Γιατί π.χ. τρεις από τους σημαντικότερους συγγραφείς γύρω στο 1800 (Kleist, Hölderlin, Jean Paul) δεν είναι δυνατόν να ενταχθούν σαφώς σε κάποιο ρεύμα; Ή: Πώς εξηγείται το γεγονός ότι για πολλούς Έλληνες φιλόλογους ο Goethe είναι ρομαντικός;

Τρόπος αξιολόγησης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

Λ 013: Ανάλυση Κειμένων (Ιστορικές Εποχές)

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση στις γνώσεις των σημαντικότερων λογοτεχνικών εποχών της Ιστορίας της Λογοτεχνίας της Γερμανίας, από τον 18ο αι. ως τη σύγχρονη εποχή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη συγκριτική θεώρηση μεμονωμένων ρευμάτων με αντίστοιχες λογοτεχνικές τάσεις στην ελληνική γραμματολογία. Η θεωρητική προσέγγιση θα ολοκληρωθεί με την εξέταση σε βάθος και την ανάλυση επιλεγμένων γερμανικών κειμένων, τα οποία είτε θεμελιώνουν σχέση επιρροής από ή προς την ελληνική γραμματεία είτε παρουσιάζουν στη θεματική τους κάποια ευρύτερη πολιτισμική σχέση με την Ελλάδα.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τον διδάσκοντα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

Εαρινό εξάμηνο

Λ 014: Επιλεγμένα Θέματα Συγκριτολογίας

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Το σεμινάριο συνδυάζει τη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας, εστιάζοντας και εμβαθύνοντας ωστόσο σε συγκεκριμένα ζητήματα, π.χ. πρόσληψη και επίδραση, διακαλλιτεχνικότητα, διαπολιτισμικότητα κ.ά. Οι συμμετέχοντες/ χουσες θα κληθούν να αντιπαρατεθούν κριτικά σε θεωρητικά σχετικά κείμενα και να παρουσιάσουν τα συμπεράσματά τους στο σεμινάριο, καθώς και να συνδέσουν θεωρητικές θέσεις με τη συγκριτολογική αντιμετώπιση των κειμένων. Τα παραδείγματά τους μπορούν να τα αντλήσουν από τις ελληνογερμανικές λογοτεχνικές σχέσεις αλλά και από τις ευρύτερες διεθνείς.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να εμβαθύνουν στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας
- να κινούνται με άνεση και κριτικό πνεύμα στον χώρο των συγχρόνων θεωριών της Συγκριτικής Φιλολογίας,
- να επιχειρηματολογούν επιστημονικά συσχετίζοντας θεωρητικούς προβληματισμούς με τη συγκριτολογική πράξη,
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα, να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα και να διευθύνουν τη σχετική συζήτηση,
- να συγγράψουν μια απαιτητική επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

Λ 015: Ζητήματα Αισθητικής και Ιστορίας της Τέχνης: Η Αισθητική της Αβανγκάρντ

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Ο όρος «αβανγκάρντ» αναφέρεται όχι μόνο στη ρήξη με τις αισθητικές παραδόσεις, στην πρωτοπορία και τον πειραματισμό με νέα καλλιτεχνικά μέσα, αλλά και στην άρνηση της πεποίθησης, ότι η τέχνη αποτελεί αυτοσκοπό (l'art pour l'art), στην πολιτικοποίηση της αισθητικής. Το σεμινάριο επιχειρεί μια σφαιρική επισκόπηση των πιο σημαντικών αβανγκάρντ κινημάτων (Φουτουρισμός, Εξπρεσιονισμός, Ντανταϊσμός, Σουρεαλισμός) και στοχεύει στην κριτική προσέγγιση του φαινομένου εξετάζοντας συνέχειες και ασυνέχειες κατά την εξέλιξή του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, πέρα από τη λογοτεχνία, στις εικαστικές τέχνες και στις τέχνες του θεάματος καθώς και στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διάφορων τεχνών. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα αναζητηθούν, τέλος, ομοιότητες και διαφορές μεταξύ της διεθνούς, της γερμανικής και της ελληνικής αβανγκάρντ.

Τρόπος αξιολόγησης: Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τον διδάσκοντα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.

Λ 016: Ανάλυση κειμένων (Λογοτεχνικά Είδη)

Διδάσκουσα: Θεολογία Τράκα

Στο επίκεντρο του σεμιναρίου βρίσκεται το δράμα ως λογοτεχνικό είδος και πιο συγκεκριμένα το πολιτικό δράμα με την μορφή του επικού θεάτρου του Μπρεχτ, στη θεωρία του οποίου θα εστιάσουμε αρχικά. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε επιλεγμένα έργα του Μπρεχτ όπως Antigone, Die Mutter Courage και Der aufhaltsame Aufstieg des Arturo Ui, στα οποία θα εντοπίσουμε τη σχέση του θεάτρου με την πολιτική. Τέλος θα συγκρίνουμε τα εν λόγω έργα του μεσοπολέμου με πιο σύγχρονα του Max Frisch, Friedrich Dürrenmatt και Günter Grass.

Τρόπος αξιολόγησης: 20% ενεργή συμμετοχή, 30% προφορική παρουσίαση, 50% γραπτή εργασία.

Λ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών

Με την συμμετοχή όλων διδασκόντων

Το ειδικό αυτό σεμινάριο προβλέπεται για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που συγγράφουν τη διπλωματική τους εργασία. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν, να παρουσιάσουν και να προβληματιστούν σχετικά με τα θέματα των εργασιών τους τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και αναφορικά με ζητήματα μεθοδολογίας.

Συμμετοχή με προφορικές εισηγήσεις

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΘΕΩΡΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

2η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΕΠΑΦΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ- ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Γ 011: Πραγματολογία και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Αντικείμενο μελέτης είναι οι γλωσσολογικές, γλωσσο-φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις, που διερευνούν τις σχέσεις μεταξύ εκφωνήματος και επικοινωνιακής περιστασης.

Στηριζόμενοι σε αυτές τις προσεγγίσεις θα διερευνηθούν συγκεκριμένες λεκτικές πράξεις, όπως αυτές παρουσιάζονται σε διδακτικά εγχειρίδια της γερμανικής ως ξένης γλώσσας, και θα αναλυθούν ως προς την συνάφειά τους με την πραγματολογική ικανότητα των διδασκομένων.

Μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- αναστοχάζονται κριτικά ως προς τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν να αξιολογήσουν την εφαρμογή θεωρητικών απαιτήσεων ή/και περιορισμών στην πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή στο μάθημα (30%), προφορική παρουσίαση (20%), γραπτή εργασία (50%).*

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά):

Sprachvarietäten, Friederiki Batsalia, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 16

Α.-Φ. Χριστίδης & Μ. Θεοδωροπούλου (επιμ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 2001, ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 2371

Γ 014: Ειδικά Ζητήματα Γλωσσολογικής Ανάλυσης: Θεωρία - Εφαρμογές

Διδάσκουσα: Μαρία Κολιοπούλου

Επιλεγμένα ζητήματα της Θεωρητικής και της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας παρουσιάζονται και αναλύονται στο παρόν μεταπτυχιακό σεμινάριο. Έμφαση θα δοθεί σε συγκριτικές μελέτες και σε φαινόμενα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη σύγκριση Γερμανικής και Ελληνικής. Στο σεμινάριο εξετάζονται τόσο θέματα της γραμματικής και του λεξικού, όσο και πεδία εφαρμογών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- είναι εξοικειωμένοι με βασικές έννοιες της Θεωρητικής και της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας,

- κατανοούν θεμελιώδεις αρχές της Συγκριτικής Γλωσσολογίας,
- μελετούν γλωσσικά φαινόμενα συγκριτικά στη Γερμανική και στην Ελληνική,
- αντιμετωπίζουν κριτικά τη βιβλιογραφία,
- διαμορφώνουν ερευνητικά ερωτήματα και θεωρητικές επιχειρηματολογίες και να τα παρουσιάζουν.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία θα παρουσιαστεί στην αρχή του σεμιναρίου.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική εισήγηση και γραπτή εργασία*

Γ 021: Υπολογιστική Γλωσσολογία: Δίγλωσσες και Πολύγλωσσες Εφαρμογές

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Επιλεγμένα ζητήματα Υπολογιστικής Γλωσσολογίας παρουσιάζονται και αναλύονται στο παρόν μεταπτυχιακό σεμινάριο. Πρόκειται για εφαρμογές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας που αφορούν Συστήματα που επεξεργάζονται δύο ή περισσότερες φυσικές γλώσσες.

Τα ζητήματα που εξετάζονται αφορούν όλα τα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας, ωστόσο, εστιάζονται κυρίως το φωνολογικό επίπεδο, το μορφοσυντακτικό επίπεδο, το λεξικό-σημασιολογικό και το πραγματολογικό επίπεδο.

Ειδικότερα, για τα θέματα που αναλύονται παρουσιάζονται οι τρόποι με τους οποίους η γλωσσική γνώση συμβάλλει στην κατανόηση και επίλυση προβλημάτων στην κατασκευή και αξιολόγηση

- (1) Συστημάτων Μηχανικής Μετάφρασης και Συστημάτων Επικοινωνίας Ανθρώπου-Μηχανής για εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας και στον τομέα των υπηρεσιών και
- (2) Δίγλωσσων ή πολύγλωσσων Σωμάτων Κειμένων και άλλων Γλωσσικών Πόρων, όπως ηλεκτρονικά λεξικά και Λεξικά-Σημασιολογικά Δίκτυα (Wortnetze).

Μαθησιακοί στόχοι

Μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι εξής:

- η εξοικείωση με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία,
- η πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διάφορους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης, με έμφαση στις εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας, στον τομέα των υπηρεσιών και στα Δίγλωσσα ή πολύγλωσσα Σώματα Κειμένων ή/και άλλων Γλωσσικών Πόρων,
- η χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο φοιτητής/ η φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχει

εξοικειωθεί με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και θα είναι σε θέση

- να εκπονήσει τρεις μικρές εργασίες-μελέτες που αφορούν τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων και την αξιολόγηση τρέχουσας γερμανόφωνης / διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να αποκτήσει βασικές προσλαμβάνουσες στην χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να κάνει πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διαφορετικούς τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- να κατέχει βασικές θεωρητικές γνώσεις της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- να γνωρίζει τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχει μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται, με έμφαση στις εφαρμογές στην διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας και στον τομέα των υπηρεσιών, καθώς και στα Δίγλωσσα ή πολύγλωσσα Σώματα Κειμένων ή/και άλλων γλωσσικών πόρων,
- να επεξεργάζεται δημιουργικά και να εφαρμόζει θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη,
- να κατανοεί, να συγκρίνει και να αξιολογεί μεθοδολογικά εργαλεία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

Εαρινό εξάμηνο

Γ 012: Θεωρίες Γραμματικής και Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Στην επιστημονική συζήτηση αναφορικά με τη θέση της Γραμματικής στη Διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας είναι σημαντικές τόσο η διάκριση όσο και η σχέση μεταξύ της γλωσσολογικής και της διδακτικής Γραμματικής, διότι η Γραμματική που διδάσκεται στο μάθημα, δηλαδή η διδακτική Γραμματική, βασίζεται σε γλωσσολογικές περιγραφές, για τις οποίες έχουν αναπτυχθεί διάφορες θεωρίες Γραμματικής. Σε αυτό το σεμινάριο παρουσιάζονται αρχικά από γλωσσολογικής πλευράς διάφορες θεωρίες Γραμματικής (Παραδοσιακή Γραμματική, Δομισμός, Γενετική Γραμματική, Γραμματική των Εξαρτημένων Σχέσεων), καθώς και βασικές αρχές Πραγματολογίας (παρότι δεν αποτελεί γραμματική θεωρία), στις οποίες στηρίχθηκε και στηρίζεται η διδασκαλία της Γραμματικής στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Περαιτέρω, ασχολούμαστε με την παρουσίαση, τη διδασκαλία και την εφαρμογή της Γραμματικής από διδακτικής πλευράς, με σκοπό να αναδειχθεί η σχέση των γραμματικών θεωριών και γλωσσολογικών περιγραφών με τη διδακτική πρακτική. Σε αυτό το πλαίσιο λαμβάνονται υπόψιν αρχές της Διδακτικής, οι οποίες στοχεύουν στην αποτελεσματική

οργάνωση και διεξαγωγή του μαθήματος της Γραμματικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τη διδάσκουσα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

Γ 016: Κατάκτηση Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Για έναν επιτυχημένο σχεδιασμό γλωσσικού μαθήματος είναι απαραίτητο να γνωρίζει ο διδάσκοντας τις θεωρίες κατάκτησης καθώς και τις θεωρίες μάθησης της γλώσσας. Το ίδιο ισχύει και για το σχεδιασμό του μαθήματος ξένης γλώσσας, για τον οποίο έχουν διατυπωθεί σημαντικές θεωρητικές υποθέσεις κατάκτησης ξένης γλώσσας. Στο σεμινάριο αυτό, θα παρουσιάσουμε τις αρχές κατάκτησης ξένης γλώσσας και ταυτόχρονα θα εξετάσουμε τις συνθήκες του περιβάλλοντος, στις οποίες διδάσκεται η ξένη γλώσσα. Θα χρησιμοποιήσουμε αυθεντικά παραδείγματα συντακτικού και πραγματολογικού ενδιαφέροντος από μαθητές της γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Θα προτείνουμε λύσεις σύμφωνα με τις σύγχρονες υποθέσεις κατάκτησης ξένης γλώσσας, με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΕΠΑ) και με το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ), οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη διδακτική πράξη στην Ελλάδα.

Μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτήτριες και οι φοιτητριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις θεωρίες κατάκτησης ξένης γλώσσας και τη χρησιμότητά τους για το σχεδιασμό γλωσσικού μαθήματος,
- εξετάζουν την εφαρμογή αυτών των θεωριών στη διδακτική διαδικασία, βάσει αυθεντικών γλωσσικών δειγμάτων και των συνθηκών εκμάθησης και χρήσης της γλώσσας,
- να χρησιμοποιούν το ΚΕΠΑ και το ΕΠΣ-ΞΓ ως εργαλεία, στο πλαίσιο που αυτά αφορούν τα παραπάνω δεδομένα,
- να προτείνουν λύσεις χρήσιμες για τη διδακτική διαδικασία του μαθήματος ξένης γλώσσας όσον αφορά συγκεκριμένες γλωσσολογικές ικανότητες, όπως η συντακτική και η πραγματολογική, αλλά και η γενική επικοινωνιακή ικανότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα γνωστοποιηθεί από τη διδάσκουσα την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων.*

Γ 017: Θεωρητική Γλωσσολογία

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Το πεδίο το οποίο γενικά ονομάζεται 'γλωσσολογία' συμπεριλαμβάνει πολλές διαφορετικές θεωρίες, μοντέλα και μεθόδους τα οποία ασχολούνται με διαφορετικές όψεις της γλώσσας. Ενώ υπάρχουν προσεγγίσεις που αναλύουν τη γλώσσα σαν ένα κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο εξυπηρετεί την επικοινωνία, άλλες θεωρίες επικεντρώνονται στις νοητικές-βιολογικές, νευροεπιστημονικές ή τυπικές (λογικές ή μαθηματικές) ιδιότητες του γλωσσικού συστήματος. Αυτό το σεμινάριο προσφέρει μια σύνοψη των βασικών θεωριών της γλώσσας (παραδοσιακές γραμματικές, Λειτουργισμός, Δομισμός, Γνωσιακές- Γραμματικές της

Νόησης/των Προθέσεων, Γενετική Γραμματική), τονίζοντας τις πιο σημαντικές διαφορές μεταξύ τους. Το συμπέρασμα που θα προκύψει είναι ότι οι θεωρίες διακρίνονται ιδιαίτερα ως προς ένα χαρακτηριστικό, δηλ. την ικανότητα να παράγουν συγκεκριμένες, ελέγξιμες και κυρίως ενδιαφέρουσες ερωτήσεις, όπως είναι γνωστό από τις θετικές επιστήμες.

Το μάθημα περιέχει θέματα από την συγχρονική και ιστορική φωνολογία, από την μορφολογία, την σύνταξη, την σημασιολογία, την πραγματολογία, την κειμενογλωσσολογία και την βιο-γλωσσολογία (βιολογική εξέλιξη της γλώσσας).

Στόχοι του μαθήματος είναι: Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες να

- μάθουν να διακρίνουν γλωσσικά από κοινωνικά φαινόμενα,
- κατανοήσουν την διαφορά ανάμεσα σε επικοινωνία και γλώσσα,
- μην συγχέουν τις έννοιες θεωρία, υπόθεση, δεδομένα και επιχείρημα,
- διακρίνουν τι αποτελεί επιστημονική θεωρία και τι μη-επιστημονική καθημερινή 'εξήγηση',
- αναγνωρίζουν τη σοβαρή, επιστημονική γλωσσολογία, που βασίζεται στα δεδομένα της γλώσσας, από τους ιμπρεσιονιστικούς, μη-επιστημονικούς, μη-ενημερωτικούς ισχυρισμούς για τη γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης: συμμετοχή (15%), προφορική εισήγηση (15%) και γραπτή εργασία (70%)

Γ 010: Ειδικό Σεμινάριο (Kolloquium): Συζήτηση των Θεμάτων των Διπλωματικών Εργασιών

Με την συμμετοχή όλων των διδασκόντων

Στόχος του ειδικού σεμιναρίου είναι η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας τους και η συζήτηση των επί μέρους επιστημονικών προβληματισμών που αφορούν το θέμα κάθε διπλωματικής εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα αναπτυχθούν επίσης τα θέματα μεθοδολογίας συγγραφής και παρουσίασης επιστημονικής εργασίας. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν εισηγήσεις, οι οποίες αναδεικνύουν τις επαφές της Γλωσσολογίας με τη Διδακτική.

Τρόπος αξιολόγησης: Συμμετοχή με προφορικές εισηγήσεις